

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIX. An Christus paßus satisfecerit pro Culpis humanis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

pepercisse, quia mundum diligeret. Et notanda sunt locutiones prophetica: Puer natus est Nobis. Ecce venit Tibi: &c. Inde colligimus rationem sui non habuisse. 3. Quia, Idclare significat dicens: Pro illis sanctifico me ipsum. Se etiam nil acquirere testatur, qui fructum sanctitatis sue in alios transferre, quodammodo sui oblitus.

AVTOR. I. Aduersarius hac in re Caluino, Franc. Stanckarus libr. de Trinit. & Mediatore contra Tigurinos sic ait: Plus valet unus Petrus Lombardus, quem spernebat Calvinus, quam centum Lutheri, ducenti Melanchathones, trecenti Bullingeri, quadringenti Petri Martyres, et quingenti Caluini. Qui omnes si in uno mortario contunderentur, non exprimeretur una uncia vera Theologia.

2. Christus sibi multa maxima promeruit. Ut Gloriam corporis. Luc. 24. Nonne oportuit. &c. Phil. 2. Propter quod & Deus exaltauit eum. &c. Vide D. Tho 3. q. 49. a. 6. c. &c. & in meo Antichristo. quest. 15.

Et verò omnes ad meritum necessariae conditiones in Christo conueniunt. Et dignius est quædam habere ex merito, quam dono; aut carere iisdem. Item, meruit Animæ Impassibilitatem. Ies. 53. Si posuerit pro peccato Animam suam, videbit Semen longæuum, & ut LXX. legunt, Dominus vult auferre animam de doloribus eius. Item meruit Resurrectionem, Corporisque dotes gloriosi. Ita D. Th. 3. q. 49. a. 6. juxta Psal. 100. De torrente in via bibit, propterea exalt. Ps. 138. Tu cognouisti Sessionem meam, & resurrectionem meam. Item Ascensionem, Nominis exaltationem, Iudiciariam potestatem, D. Tho. 3. q. 59. Item Dominium, Mollitiam. 1. tract. 2. dist. 28.

Quærat nunc CALVINVS, Inst. l. 2. c. 17. §. 6. Quibus meritis assequi potuit Homo, ut Iudex esset mundi, Caput Angelorum, atque ut potiretur summo Dei Imperio?

DICO AD I. Nihil quidem acquisiuit sibi, quæ Deus erat omnium diues: at quæ Homo factus acquisiuit sibi augmentum gratiæ, scientiæ, sapientiæ. &c. & gloriam debitam illi ex condigno iure & mercedis, & præmii.

AD II. Vera ista; at Falsum, Christum rationem sui non habuisse. Nam merendo nobis & sibi est meritum consequenter.

AD III. Sanctificauit se, Nobis satisfactoriè; sibi Meritoriè.

QVÆSTIO LIX.

An Christus patiendò satisfecerit pro
CVLPIS Humanis omnium?

LUTHERANI, ut HUBERVS suis in scriptis verbosissimis contra Kimedontium; & Heidelbergenses passim ista: Passione sua Christus meruit, ut Pater coelestis propter meritum re ipsa & efficaciter, totum genus humanum in gratiam ac Sinum suum receperit: Ita, Ut omnibus ex aquo peccata condonata sint; Siue credant siue non: Ut omnes, etiam reprobi, aquo saluati sint, ac quilibet et alii; Et si propter nequitiam suam illi rursus condemnentur.

II. HESVSVS, teste Clebitio in lib. cui titulus, Ruina Papæ Saxonicæ, parte 2. contrariam illis distinctionem iuduxit in concionibus, disputationibus, inque colloquiis. Per Christum, dictans, ut LIBERATI à diabolo simus: At certè REDÉMTI sumus minime omnes. Hoc enim Electorum; illud tiam Reprobis est.

III. CALVINISTÆ Imputatiuam iustitiam, velut hederam sine vino, passim ad apothecas suas suspensam ostendant, lippis ac tonsoribus notam. Vnde I. CALVINVS Inst. lib. 3. c. 12. §. 4. & c. 17. §. 3. Similiter Confessio Geneuentis c. 4. §. 19. Perpetuò in eadem peccandi necessitate versamur. Sumus venundati sub peccato, ut agamus malum. Quicquid

quid facimus, peccatum est. Præstantissima hominum opera mera donorum Dei sunt pollutiones. Ipsa Iustitia opera & sanctitatis, probum magis, quam laudem perpetuo merentur.

2. Indidem Colloquium Ratisponen. p. 364. 366. Omnes nostra iustitia sunt instar panni menstruati; Etiam quatenus à nobis per Christi gratiam perficiuntur.

3. Castallione teste in transl. Bibliorum defensione, pag. 192. vertit Beza, & reprehendit Erasmus, ac veterem Interpretem; qui verterunt, Aboleatur, seu Destruatur corpus peccati. Rom. 6. Itaque Calvinistis Peccati corpus non destruxit Christus; sed tantum enervauit, id est, per quandam imputationem, rexit potius, quam reuera sustulit. &c.

IV. LUTHERO-CALVINISTARVM Scholæ istud Commune habent: Legis, quantumcunque annitatur, vult frangamus nos; ne minimum quidem apicem possumus implere. Colloquium Ratisbon. Omnia opera nostra sub maledicto Legis & manent ipsa, & operantes ea relinquunt. Plura alibi de iustificatione part. 4. Vnde quibus Lex Euangelii datur seruatu impossibilis; Et opera omnia sunt sub maledicto; illis peccandi necessitas incūbit adeo, ut minime à culpis per Christum liberati censeantur. Quæ igitur pro iis data erit Satisfactio; quos tam pertinax urget Maledictio? Sed non tam cum Lutheranis, quam cum Calvinianis est hæc nobis quæstio.

AUTOR. I. Duobus modis Redemptor noster præstitit nobis tam Electis, quam Reprobis generatim, liberationem à seruitute peccati, & maledictione legis: 1. Dissoluenso debitam peccatis poenam, veniamque eorum promittendo, quæ contra Legem Dei commisimus. Et hoc vltro nobis omnes dant hæretici. 2. Extinguendo desiderium peccandi, per infusam mentibus gratiā. Id quod ubique inelamant Apostoli. 1. Pet. 1. vers. 19. 20. 21. Coloss. 1. vers. 22.

Ephes. 1. v. 26. Tit. 2. v. 14. Heb. 9. v. 14. &c. 10. v. 1. Luc. 1. v. 74. Simul gratiam spiritumque largiendo, quò implere Legem valeamus: Rom. 8. v. 3. & 4.

2. Istuc autem impietatis erupit hæresis, quòd Luthero-calvinistæ tribus gradibus institerint. 1. Gradus: Redigendo Christum in cæterorum hominum conditionem: patet supra: Vt esse Deum passibilem ac mortalem, q. 16. & vix Deum, quæst. 10. 31. Esse, quæst. 17. 32. peccatorem: Fuisse, quæst. 28. ignorantem: Imperfectum, quæst. 30. Nec inuocandū vel adorandum, quæst. 34. Vix, quæst. 40. honorandum: Nec, quæst. 41. verè satis passum; Et id, quæst. 44. &c. admodum defectuosè, ac desperatè, & damnatè; Sibi que, quæst. 58. nihil quicquam commerendo.

2. Alter Gradus: Affingendo ei iuxta corporis mortem & quæst. 42. 43. Animæ, adeoque Diuinitatis; atque etiā cruciatus damnatorum; quò possit dici Christus Redemptor.

3. Gradus. Quòd à fronte nomen ei Redemptoris tributum, idem à tergo mox iterum ei eripiant.

Miranda Impietas! Vt nemo non videat planissimè que de Calvinistis intelligat, verum illud Bezae esse, in epist. 5. Theolog. Tempora Apostolicis vicina, sicū nostris comparentur, plus conscientia, minus habuerunt scientia. Certè nemo vnquā, qualem formant illi Christum, sciuit, aut scire voluit. Neque hîc in refutandis plus operæ posuerim; utpote loco proprio reseruata causa hac. Solum hîc, vnicumque S. Thomam 3. q. 49. a 1. i. p. is opponam. Is ira:

II. CHRISTI Passio est propria

M 2 cau.

causa Remissionis omnium peccatorū tripliciter. I. Per modum prouocantis ad Charitatem. Iuxta Rom. 5. *Commendat Deus suam charitatem in nobis, quoniam, cum adhuc inimici essemus, Christus pro nobis mortuus est.* Per Charitatem autem consequimur veniam peccatorum. Iuxta Luc. 7. *Dimissa sunt ei peccata multa, quoniam dilexit multum.* II. Per modum Redemptionis. Quia enim est Caput nostrum per Passionem suam, ideo liberauit nos à peccatis tanquam membra sua. III. Per modum Efficientiæ; in quantum Caro, in qua passus Christus, est instrumentum Diuinitatis: ex quo passionis eius & actiones operantur in virtute diuina ad expellendum peccatum. Hinc Apoc. 1. *Dilexit nos, & lauit nos à peccatis nostris in Sanguine suo.* Prou. 10. *Vniuersa delicta operit Charitas.* An sola? Nam Prou. 15. *Per misericordiam & Fidem purgantur peccata.* Verum id ita accipe; quod per Fidem charitate formatam, Passio Christi nobis applicatur. Vnde Rom. 3. *Quem posuit Deus Propitiatorem per Fidem in Sanguine eius.*

Sed hæc velut vniuersè dicta sunt: Nunc in rem ac quæstionem propius. Propriè ad Calvinistas proposita spectat quæstio: de qua tamen etiam *infra* q. 62.

CALVINVS asserit tria. 1. Mors Christi non fuit pro omnibus. 2. Meritum mortis non prodest omnibus. 3. Ex Merito Christi Deus non dat omnibus fidem & gratiam. Sed mortuus est pro solis prædestinatis: hisque solis prodest mors: his Deus solis largitur Fidem ex meritis Christi. Ratio Caluini Inst. 3. c. 22. §. 10. *Si omnes vellet saluos, Custodem illis præsticeret Filium, & omnes in eius Corpus sacro Fidei vinculo insereret. Nunc constat singulare esse paterni amoris pi-*

gnus, filius, quos adoptauit, reconditum. Ibid. c. 24. §. 13. *Cur ergo gratiam illis largiendo, hos prætermittit? Quia ad vitam sunt ordinati. De aliis quid sentiemus, nisi quia sunt vasa iræ in contumeliam?*

SVASIONES audi, cū Dona Gratiæ sint duplicia: Vocationis & Iustificationis: DICUNT, 1. Vocari reprobos externa tantū voce; non internā gratia præueniente. 2. Alii dicunt vocari à Deo reprobos; at non ferri, nec animo iuandi; sed simulate, animo nocendi. Ita Calvinus Inst. 3. c. 24 §. 13. *Vocem ad eos dirigit; sed ut magis obsurdescant: Lumen accendit; sed ut reddantur exciores: doctrinam profert; sed qua magis obstupefiant: remedium adhibet; sed ne sanentur.* 3. Si secus; cur multi pereunt?

4. Quoad Iustificationem: Christus fatetur se non venisse pro omnibus: Matth. 13. *Non veni vocare iustos sed peccatores.* Matt. 15. *Non sum missus, nisi ad oves, quæ perierunt, domus Israel*

AVTOR. Duo nobis assentiuntur Calvinistæ: 1. Sufficienciam meriti Dominici, utpote Infiniti, ad totum genus humanū redimendum ac saluandū.

2. Eam reipta non esse Efficacem respectu Reprobatorum: quia hi non perueniunt ad vitam æternam.

3. At Christi Meritū esse reipsa efficax respectu reprobatorum, quoad dona gratiæ in hac vita. Hoc tertium negant Calvinistæ; eò, quod tales sint vasa iræ.

AVTOR. AT Dona gratiæ sunt alia Vocationis; alia Iustificationis.

I. Vocationis donum est, Excitari à Deo ad fidem aut Pœnitentiam per gratiam præuenientem: at reprobi excitantur: Matth. 11. *Venite ad me omnes.* &c. Matt. 20. *Multi vocati, pauci electi.* Mar. 16. *Prædicate Evangelium omni creatura.* Apoc. 3. *Sto ad ostium, & pulso; si quis audierit.* &c.

2. Si

2. Si Deus, tam bonus est, ut, ait S. August. in Enchir. c. 100. non sineret Bonus fieri malè, nisi Omnipotens etiam de malo facere posset benè, & peccatū in vsum bonū vertere; ecquid tam crudelis esset, ut gratiam suam, ordinaram ex se ad gloriam, verteret in perniciem nostram? Et vertere tamen pertendunt Calvinistæ: quin & peccati Autorem cum faciunt. At apes non araneos, imitatur Deus.

1 I. Iustificationis donum item subinde percipiunt reprobi, id est, fidem & iustitiam; idque ex meritis Christi. 1. Ita S. August. l. de corrept. & grat. c. 17. *Credendum est, quosdam de filiis perditionis, non accepto dono perseverantia, in fide, quæ per dilectionem operatur, incipere vivere, & aliquandiu fideliter & iuste vivere; & postea cadere.*

2. Sic Hebr. 6. *Semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cælestē, & participes facti sunt Sp. Sancti; & prolapsi sunt.* &c. Et hic loquitur Apostolum de reprobis fatetur Calvinus Instit. 3. c. 3 § 21. Ergo contra seipsum.

3. Sic 1. Tim. 1. *Quidam circa fidem naufragaverunt.* Et: *Discedent quidam à fide.* 2. Tim. 2. *Hymeneus & Philatus à veritate exciderunt.* 2. Tim. 3. *Corrupti mente, reprobi circa fidem.* Verè, 2. Pet. 2. *Melius erat illis non cognoscere viam iustitiæ; quam post agnitionem retrosum converteri.* Itaque Christi Merita, Gratia, Beneficia pertinent ad omnes Electos & Reprobos; etsi effectū dispari.

DICO AD I. Factum hoc: Nam, Apoc. 3 *Ego sto ad ostium cordis, & pulso per gratiam excitantem intus.* Quod hic externum Vocans? Item A& 7. *Dura ceratæ, & in circ. cordib.;* & *vos sumpsit Sp.*

Sancto resistitis; id est, inspirationi gratiæ intus excitantis.

AD II. At aperte Christus contrà: *Venite ad me omnes: &c. ego reficiam vos:* non dicit, *eludam vos.* Item *pulso*, ut quis aperiat, non ut obdurem. Quia, 1. Tim. 2. *Deus vult omnes homines salvos fieri, & ad agnit. ver. pervenire.* 2. Pet. 3. *Non vult aliquos perire; sed omnes ad pæn. reverteri.*

AD III. Cur? Quia Deus vult quædam Absolutè: quædam dependenter à lib. arbitrio hominis; & sic vult salvos homines. Prou. 1. *Vocaui, & renuisti;* Matth. 24. *Quoties volui congregare filios tuos, & nolisti?*

AD IV. At ex sententia Calvini venit vocare prædestinatos, non peccatores; contrà quam dicit Dominus. &c. Vide P. Becanum in *Manuali lib. 3. c. 2. quæst. 1.*

QVÆSTIO LX.

*An passio Christi persolverit POENAS
Culpis nostris debitas?*

CALVINVS Instit. l. 2. cap. 17. §. 1. *Si Christum simpliciter & per se Dei iudicio opponere volueris; Merito nullus erit locus.* Idem in Phil. c. 2. v. 9. *Loca Scriptura, quæ PROPTER Christum nos salvari dicere videntur, quæque meritum in eius passione collocant; ordinem tantum consequentiæ, non causam significant.*

2. CALVINIANI fratres, apud BEZAM in abstersione calumniarum Heshufii, conclamant: *Nullo modo dici potest; Patris nos misericordiæ, & tamen Filij Merito salvari: PER Christum, non PROPTER Christum, servati sumus.*

3. Iterum BEZA ibidem cum Calvino, Redemptor Christus dicitur: *Non quòd Passio eius & mors visus & efficacia ad redigendos nos cum Deo in gratiam voluerit; sed quòd Patris gra-*

1. 110